

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

6. Ad quem sit appellandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

Gloss. & Francus h. t. vel adire Judicem ad quem porrigendo ei appellationem suam. Quis autem dicatur metus iustus, relinquitur Judicis arbitrio, *Franc. in d. c. ult. n. 12.*

2. Quando verò appellatio interponitur, Judice & parte absente, debet ob absentiam, quia scilicet copia eorum haberi non possit, appellatio, coram superiore Judice vel honestis personis interposita, utriusque & Judicis & parti intimari, ad hoc, ut suspendatur jurisdictio Judicis à quo: nisi aliter ad eorum notitiam pervenerit, ut latè deducit *Seaccia de appellat. q. 6. n. 31. & seqq.* Sin autem interposita sit in absentia Judicis, propter ejus metum, non est necesse ipsi fieri intimatio: quia sicut metus iustus excusat ab appellatione, coram eo faciendam, ita & ab intimatione appellationis eidem faciendam. Similiter si appelleretur extrajudicialiter in absentia adversarii, intra mensem ei vel ejus procuratori intimatio faciendam est, *Clement. causam 3. De elect.*

§. VI.

Ad quem sit appellandum.

1. Appellandum à judice inferiore ad superiorem.
2. Et quidem gradatim, non omisso judice intermedio.
3. Quod tamen fallit jura Canonica quoad summum Pontificem.
4. Nisi etiam partes prorogent jurisditionem alterius judicis.
5. Fallit quoque in delegato judice regulariter.
6. De provocante per errorem ad alium judicem, quam debuit.

1. Ceterum appellandum est à Judice inferiore, qui sententiam tulit, ad ejus superiorem, & quidem gradatim ad proximum & immediatum, non autem ad alium, sive æqualem sive superiorem, non proximum, *l. Imperatores 21. in princ. h. t.*

Dico, ab inferiori ad superiorem, quia superioris est corrigere factum seu errorem inferioris, non contra, *c. Cum inferior sup. De majoris. & obed.* adeo ut ne quidem consuetudine induci possit, ut ad majorem vel partem fiat appellatio, quia consuetudo inducens ut minor in majorem vel pariter partem habeat jurisditionem, non valet, *Archidiacon. in d. Inferior Distinct. 21.*

2. Dixi, & quidem gradatim ad proximum, *c. Diligenti 65. h. t. c. Romana eod. in 6.* quia confu-

di jurisditiones non debent, *l. Nemo Cod. De jurisdict. omnium iudic. Glof. ibid. in V. auxilium.* Idque adeo obtrinet jure civili, ut ne quidem ad Imperatorem seu Principem, omisso medio Judice liceat appellare, *d. l. Imperatores D. h. t.*

2. Dico, jure civili; quia jure Pontificio à quolibet inferiore Judice, in causis fori Ecclesiastici, vel etiam secularis, quoad eos, qui subsunt temporali jurisditioni Ecclesiæ, ad summum Pontificem immediate, omnis intermedii judicibus, appellare licet, *c. Si duobus 7. c. De priore 31. c. Ad audiendam 34. c. Diligenti h. t.* Stetit & ad Legatum de Latere, in provincia sibi decreta existentem, *c. 1. sup. De officio Legati. & ibid. Panormit. Maranta c. p. ad h. n. 371.* quia gerit vices Papæ, & concurret cum quolibet Ordinario in provincia sibi decreta. Alias regulariter etiam jure Canonico oportet gradatim appellare ad proximum superiorem, nisi forte consuetudo loci (quæ jurisditionem tribuit, *c. Cum contingat. sup. De foro compet.*) aliud ferat, *c. 3. §. ab Archidiacono eod. in 6.*

Ratio diversitatis inter Jus civile & Canonicum est, quia summus Pontifex omnium inferiorum Judicum est Ordinarius, & cum omnibus Ordinariis, ob Sedis Apostolicæ prærogativam, concurret, *d. c. Si duobus 7. & alii. similibus, Concil. Trid. Sess. 24. cap. 20. De reformatione.* nec communicando aliquibus jurisditionem ordinariam vel delegatam, abdicat à se suam jurisditionem. At vero Princeps jurisditionem inferiorem Judicum à se abdicavit, *d. l. Imperatores.*

4. Intellige tamen, appellationem ad alium, quam ad immediatum superiorem non subsistere de jure civili, si contra eam excipiatur, alias valebit, *Glossa in d. cap. Diligenti.* quia partes litigantes prorogare in se jurisditionem alterius Judicis, etiam sine consensu Judicis prioris, possunt.

5. Intellige rursus prædicta, quoad appellationem ab Ordinario Judice: nam à delegato ad delegantem, vel ejus in officio successorem, rectè appellatur, ut antè diximus: nisi Ordinarius delegans delegaret causam, quia suspectus, nam tunc appellabitur non ad ipsum delegantem, sed ad immediatum ejus superiorem: aut nisi delegans totius causæ jurisditionem demandaverit, *c. Super questionem 27. §. porro sup. De officio iud. delegati.*

Quod si Judex laicus commiserit causam Episcopo, ab ejus sententia ad delegantem laicum vel ejus superiorem laicum provocabitur. Si duo Judices pronuntiaverint, quorum alter sit laicus, alter Ecclesiasticus appellandum est ad superiorem Ecclesiasticum, quippe digniorem, Maranta 6 p. acta 2. n. 392. Sicut & quando laicus & Clericus sunt arbitratores, restrictio fit ad superiorem Ecclesiasticum Maranta d. loco n. seq. Si laicus pronuntiaverit se Judicem competentem in aliqua causa spirituali, non appellabitur ad ejus superiorem laicum, sed Episcopum, Maranta d. loco n. 397.

6. Denique si per errorem quis ad alium Judicem, quam debuit, provocaverit, distinguendum: nam si ad alium majorem provocaverit, error ei non nocet; si ad minorem, l. 1. §. si quis in princ. D. h. r.

§. VII.

Quando & à quo tempore interponi debeat appellatio.

1. Tempora fatalia appellationis tria.
2. Tempus introducenda appellationis hodie 10. dierum.
3. Idque à die lata sententia, vel scientia; & est continuum.
4. Lapsus eo tempore appellatio fit deserta.
5. De appellatione tertii.
6. Currit decennium, si gravamen sit momentaneum.

1. Circa appellationem tria potissimum considerantur tempora, nempe tempus interponendae appellationis, tempus petendi Apostolos, & tempus proseguendae ac finiendae appellationis. Et haec tempora vocantur tempora fatalia appellationis, quia nisi intra ea respectivè interponatur appellatio, petantur Apostoli, & fiat prosecutio appellationis, ejusque causa terminetur, nisi elapsis appellatio efficitur deserta & quasi mortua aut facta quodam extinguitur, l. Cum lite mortua D. l. iudicatum solvi.

2. Quantum ad primum tempus attinet, olim de jure D. & Cod. poterat quis in causa quidem propria appellare intra biduum; in causa vero aliena intra triduum dumtaxat, & non ultra, l. Si quidem §. biduum, §. dies, §. in propria D. Quando appellandum sit, l. eos 6. §. fin autem Cod.

De appellatione. Hodie ex Justiniani Constitutione appellari debet intra decennium, id est decem dies, à die lata sententiae, vel centè à die scientiae, quo sententiam latam esse intellexerit is, qui appellare velit, Latè Scaccia De appellat. q. 11. n. 7. Idque obtinet, sive à definitiva, sive ab interlocutoria, sive ab alio gravamine, etiam extrajudiciali, appellatur, Auth. Hodie Cod. De appellat. e. Quod ad consultationem 15. sup. De sent. & re judicata, e. Cum dilectus, §. fin. sup. De illi, & alii similibus, Gaill. 1. Obser. 130. sine discrimine causae, propriae aut alienae: licet etiam sententia sit sub conditione lata l. 1. §. biduum D. Quando appellandum sit, eam. Biduum 2. q. 6. Scaccia d. loco n. 111. Atque hoc tempus locum quoque habet in supplicationibus, Auth. Quae supplicatio Cod. De precib. Imp. offeren. Glof. in e. Si significaverunt sup. de testibus: neque ex Judicis permissione aut partium consensu prorogari potest, Gloss. communiter approbata in d. e. Cui sit Romana 5. h. r. Gaill. 1. Obser. 139. n. 6. licet valeat statutum vel stylus illud augens, vel diminuens.

3. Currit autem, secundum jus commune, de momento ad momentum, à die, ut dixi, latae sententiae vel scientiae d. Auth. Hodie, d. cap. Quod ad consultationem, Gloss. in Clement. Sicut de appellat. in 7. dicitur tamen, ut ab initio sit utile, quia tempus illud non currit impedito vel ignoranti, nisi sit verè contumax; sed postmodum efficitur continuum, l. 1. §. dies D. Quando appellandum: ita ut etiam feriae solemnes includantur, l. 1. Cod. De feriis, l. Sive pars, §. feria C. De dilationibus.

4. Et si infra hoc tempus non appelletur, sententia transit in rem judicatum, & appellatio efficitur deserta, d. Auth. Hodie & ibi communiter DD. d. e. Quod ad consultationem, & d. e. Significaverunt. Nec sufficit appellanti, si probet se appellasse, nisi probet etiam se intra debitum tempus appellasset, Scaccia De appellat. q. 11. n. 40. In dubio autem, an lapsum sit ultimum momentum decennii, judicandum, non esse lapsum & consequenter appellacionem non esse desertam, ne jus aliter pereat: quo fit, ut in dubio etiam deferendum sit appellacioni.

5. Sed & si tertius aliquis pro suo interesse velit adherere appellacioni, per alium interpositae, vel fatam habere appellacionem ab alio absque mandato legitimo nomine suo interpositam, id etiam facere tenetur intra decem dies,